

FØROYSKA SA TØRVAR VISJÓ

Visjón 2015 verður nevnt í sama andadrátti og Jóannes Eidesgaard, eins og spik verður eftir grind. Løgmaðurin, sum setti sjøtul á stóru ætlanirnar, fegnast um visjónsætlanirnar, hóast langt enn er á mál, nú vit skriva 2015.

Mortan Østerø

Undir krepputíðini í 90unum var politiska landslagið nógv merkt av sparitiltøkum og bráðfeingisloysnum, fyri at rætta upp á skeivleikar í føroyska samfelagnum. Tá komið var nøkulunda uppundan aftur, kom ein fullveldissamgonguna til í 1998 og politikkurin gjørdist alamt meira framskygdur. Ætlanir um framtíðina, heldur enn loysnir upp á fortíðina vórðu spakuliga partur av arbeiðinum í løgtinginum, og tá ið ABC samgongan kom til í 2004, valdaði stór optimismisma, sambært Jóannes Eidesgaard. Jóannes Eidesgaard, táverandi lögmaður, viðgongur, at í søguliga bakspigilinum gerst greitt, at optimismisan skal brúkast til at hyggja frameftir, fyri at sleppa undan fastatøkunum, sum avbjóðingar beint her og nú annars høvdu í politiska orðaskiftinum. Hetta kemur eisini at leggja lunnar undir kanska størstu verkætlanina nakrantíð í føroyskum politikki – Visjón 2015.

Kærkomin broyting

– Tað, sum er grundarlagið fyri at Visjón 2015 yvirhøvur kemur upp, er tað, at tað er ótrúliga týðningarmikið, at man hevur eina politiska leiðslu í hesum landinum, sum hevur yvirskot at hugsa eitt sindur longri enn komandi vár, summar ella í næstu viku. Ein leiðsla, sum torir at seta seg niður við teimum fólkunum, sum hava servitan innan ávís øki, og síðani seta nakrar kósir fyri hvat landið kann náa innan

eitt ávíst áramál. Tað er í høvuðsheitum orsökkin til, at hugs kotið um 2015 vann frama, sigur Jóannes Eidesgaard.

Fyrrverandi lögmaðurin hevur tikið við fyrsta eintakið av grøna bóklinginum við teimum mongu visjónunum. Hóast skarpan gang og nógv speið mótvegis Visjón 2015, so tykiskt tað ikki rína við hjá Jóannes. Hann helt hetta verða eina kærkomna broyting frá stuttari hugsan, tá politiska stýringin var nógv merkt av óvissu og stuttíðarloysnum.

Jóannes trívir í eina søguliga frágreiðing, har hann vísir á, at síðani kreppuárin í 90unum tók ein optimismisma seg spakuliga upp millum føroyska fólki.

– Tað byrjar við eldsløkking av teimum brennandi, eyðsýndu trupulleikum, sum taka seg upp í kjalarvørrinum av figgjar-kreppuni. Tá ið figgjar-kreppan er um at hasa av, og vit aftur merkja ferð koma á búskapin, er somuleiðis ein vilji hjá føroyingum at klára seg sjálvar, sum sæst aftur í, at vit fáa eina framskygna fullveldissamgongu, ið byrjar at yvirtaka felagsmál í ríkis felagsskapinum, áðrenn nýggj samgonga verður skipað í 2004, tá ið ABC kemur til. Áðrenn løgmanstrøðuna á Ólavsøku í 2005, verður yvirtøkulógin eisini undirskrivað, sum skal gera tað lættari fyri Føroyar at yvirtaka enn fleiri mál. Uttan, at hetta bert skal takast sum eitt stig á sjálvstýrisleið, so er tað eisini greið tekin um, at optimismisan er vaksin í

Føroyum, sum avgjørt er við til at leggja lunnar undir orðingina av Visjón 2015, sigur fyrrverandi lögmaðurin.

Optimisman leggur botnin

– Eg vil siga tað, at tað sum stendur í her, er ikki altíð mín koppur av te, men hetta eru altso tey fremstu fólkin í á sínum øki hava orðað. Samgongur standa jú á herðunum hjá undanfarnu samgongunum. Tað sæst millum annað aftur í, at fullveldissamgongan onkursvegna mýkir og brýnir hugsanina hjá øðrum viðvíkjandi yvirtøkunum, og seinni síggja vit, at enntá Sambandsflokkurin er við í samgonguni, sum í 2005 kunnger yvirtøkulógina, sigur Jóannes.

Sambært Jóannesi, so verður hendan optimismisan flutt yvir á tað arbeiði, sum

fyri samgonguna eisini slapp til orðanna, fyri á hendan hátt at gera álitid so nærlagt sum gjørligt, sigur hann.

Visjónir uppslagsbók

Jóannes Eidesgaard er einamest errin av, at bóklingurin hevur ítøkiligar verkætlanir festar á blað, sum eru orðaðar av fólki við tí røttu vitanini og teimum mest viðkomandi royndunum. At savna fleiri enn 100 av teimum fremstu fólkunum innan sitt øki, heldur hann ikki hevði borið eins væl til í dag. Hann ásannar tó, at bóklingurin er vorðin meira av einari vegleiðandi bók, sum ein kann hyggja í, heldur enn ein profeti, sum skuldi ganga út. Tað var eisini ein málsetningur, sum hann helt fólkin í arbeiðsbólkunum vera greið yvir.

– Eg haldi, at tey høvdu eina fatan av, at hetta var eitt slag av manuali til hvussu man finnur fram til skilagóðar loysnir. Eitt slag av uppslagsbók, har embætisfólk, ið dagliga hava við lógarsmið at gera, kunnu skjótt gera sær eitt yvir-lit yvir hvørjar ábøtur serkøn fólk hava eftirlýst, og hvussu ein kann koma har. Tey hava vitað, at hóast tey orðaðu tilmælini, so vórðu tað politikkarnir, sum sótu við evstu avgerðini, sigur Jóannes.

Hóast bókin hevði uppskot til nógvur ábøtur á trupul viðurskipti í føroyska samfelagnum, og ein optimismisma valdaði millum tey, sum orðaðu bóklingin, so kemst ikki uttan um, at bóklingurin ikki fekk fastatøkur í at ítøkilig-

gera hugsanina fyri vanliga føroyingin, at hann og hon skuldu vera millum heimsins fremstu tjóðir. Heldur varð 'Visjón 2015' eitt speiðrikið hugtak, sum tyktist ógvuliga fjart og gjørdist fastur táttur í skemtileikum. Enntá sæst í bløðum frá tíðini eftir 2015, at ávarað verður móti, at langtíðarætlanir ikki skulu enda sum Visjón 2015.

– Slíkar visjónir vóru ikki vanligar í Føroyum. Samanbera vit við Danmark, so er ikki eins óhugsandi, at vanligi borgarin hevur eina hugsan um 2020 planir, meðan vit í Føroyum høvdu tendens at speiðreka hesa langtíðarætlanina. Enntá í mínum eigna flokki varð speiskliga hildið fyri, at fólk gleddu seg til at vakna í 1. januar í 2015 til paradís á jørð. Tað var tó ikki hetta, sum tað snúði seg um. Tað snúði seg um, at fáa okkum at hugsa langtíðar og loysnir, sum kundu bera ætlanirnar fram á mál. Eitt og hvørt frítt samfelag skal rúma speið, og øll politisk hugskot verða fyri speiðsemi. Undan Visjón 2015, hava vit sæð at stórar ætlanir, sum blokkniðurskurður, eisini verða speiðriknar. So tað haldi eg, at vit ikki góvu okkum stórvegis far um, sigur Jóannes.

Óverulig fyri føroyingin

Í kanning upp undir jóla í 2006, sum Fynd gjørdi fyri Sosialin, vóru greið tekin um, at føroyingar høvdu trupult at rokna seg sjálvi sum eitt av heimsins fremstu londum í 2015. Jóannes Eidesgaard leggur vantandi kunning og